

drevesa. Vsled tega pa v jesen tudi ni bilo nobenega sadja, ki bi ga lahko vzrastlo za 100 do 200 gld. vrednosti. Lastnik je tako po svoji nemarnosti zgubil veliko svoto denarja, ki bi ga morebiti silno silno potreboval.

Kmetje slovenski! Navedel sem resničen vzgled. Ako zinem še kako besedico ali ne, vedeli bote, kaj vam je storiti. Pa vendar dodal bi rad še nekoliko besed in želim presrečno, da bi zrno ne padlo na nerodovita tla. Po lastni skušnji vem da je po naši slovenski domovini še mnogo, mnogo takih gospodarjev, ki se ne brigajo za sadno drevje. To ni prav. Preč s tako nemarnostjo! Vsaki rad povzije v letni vročini okusno slivo in hruško; zakaj bi ne skrbel, da si jo pripravi? Brez truda ni kruha. In zares prav malo truda potrebuje odgojevanje in negovanje sadnih dreves. Vsako spomlad odloči naj sadjerejec en dan za trebljenje in snaženje svojega sadonosnika ali posameznih drevesc. Otrebiti se mora drevo vseh suhih in pregostih vej in vejic. Vsakdo ve, da v gošči nič ne obrodi. Stari mah naj se postrga s stebila in močnejših vej. Poglavitna reč je pa to, kar hočem zdaj povedati: tista gnejzda, ki so videti skoro na vsakem vršiči, imajo v sebi na milijone malih goseničic, ki izlezejo, kadar v spomladi začena poganjati drevo in komaj se kaki listek ali cvetek prikaže, že ga požró.

Brž na delo! Nemudoma porežite tisto gosenično zalego z dreves! Pa ne pustite nje na tleh ležati, to bi ne pomagalo nič; poberite vse te gnejzdice in sežgite! Kdor še tega ni storil, naj se tega loti, naj pusti vse drugo na stran. Za pol dneva ni nič zamujeno — pa veliko storjeno. Ako si sosed moj svoja drevesa otrebil, poglej še na sosedov vrt, spodbudi ga, poduči ga, in če noče, ali je nemaren, pomagaj mu sam! Drugo leto bode se sam lotil tega potrebnega dela; hvaležen ti bode. Toraj brž na delo! Zdaj je še čas — kmalu bo prepozno!

Sejmovi. Dne 3. aprila v Reichenburgu. Dne 5. aprila na Starih sv. gorah. Dne 8. apr. na Polji, v Ljutomeru, v Šoštanji in v Vildonu.

Dopisi.

Od Save. (Srenjske reči.) Bil je pred leti, in je še zdaj živahen prepir o tem, ali so za občane velike občine boljše, alj manjše. Ti, ki velike občine zagovarjajo, trdijo, da take velike skupine ležje in bolj cenó svoja mnoga občinska opravila opravljajo, kakor pa male. To se deloma res ne da tajiti. Ti pa, ki so za majhne občine, (med njimi gre posebno M. Hermana omenjati,) pravijo, naj se „izročeni delokrog“ občinam spet odvzame in gosposkam nazaj da, ostala obč. opravila pa bodo prebivalci malih občin veliko bolj zvesto, pravično in ce-

nejše opravljali, kakor dosedaj. Mislim, da mora M. Hermanu vsak pameten človek pritrčiti. To skušamo mi kaj živo v naši veliki Loški občini, ki spada med največje na Stajarskem; kajti šteje blizo 3.200 duš, se razširja čez tri fare: Širsko, Loško in Razborško in ima na južni meji, ob Savi, okoli 4 $\frac{1}{2}$ ure dolgoti. In tu se prikaže prva nepravilna velikih občin. Županski sedež je zdaj v Loki, kjer je tudi najbolj primeren, ali mnogi občani imajo do tje do poltretje ure daleč, in to je za kmeta, ki ima pri županstvu več opravil, velika zamuda. No to bi še ne djalo toliko, ali nahaja se pri nas, kakor skoraj povsod pri velikih občinah, več strankarskih krivic, ki so v malih občinah nemogoče. Na primer: odborniki so vzeti večjidel iz sredine, namreč iz Loške fare, na meje občine se pa ubogo malo ozirajo, tako da je na pr. Razborška fara, ki ima v Loški občini vendarle okoli 450 duš — toraj že za majhno občino — zastopana po enem samem odborniku. Ravno tako je pri šolah in pri obč. cestah. Za Loško, posebno pa še za Zidanmostno šolo se hvalevredno skrbi, in se posebno pri zadnji nobeden gold. ne štédi, da je šola z učili dobro preskrbljena; dočim se jim pri drugih treh šolah, Širski, Razborški in Lokavški že vsak krajcar smili, in nimajo nič sreca zanje. Občinske ceste in mostove po Širji, Razborji in Lokavcu popravlja, kdor jih ravno potrebuje, za cestarja pa je solnce na nebu, kateremu ni treba nič platiti. In kakor da bi še vsega tega dosti ne bilo, hoče zdaj Zidanmost še županski sedež na-se potegniti, kakor je že tudi popotno vsprejetišče Ločanom prevzel. Tje pa imajo vshodni mejaši skoraj 3 ure daleč. Tega bi nam še manjkalo, da bi Zidanmostni — veri in Slovencem enako sovražni — liberalci z dosedaj verno in pošteno slovensko občino komandirali! Ker v tem slučaju Ločanom samim voda v grlo teče, zato bodo pač morali, in sicer že nekaj časa pred obč. volitvo, ki bode bojda že na belo soboto, se z Lokavčani in Razborjani lepo sporazumeti, da pridejo v prav obilnem številu k volitvi in volijo samo take odbornike, ki so dobri kristjani in Slovenci, vsem občanom, pa tudi toliko prebrisani in možati, da se od šest v prvem razredu voljenih liberalcev (katerih volitev konservativci zabraniti ne morejo) ne bodo dali strahovati, in pa da nikdar iz Zidanmosta župana ne volijo.

Iz Šmartna v Rožni dolini. (Razne novice.) Smrdljivih osepnic ali koz smo se, hvala Bogu, za zdaj srečno otresli. Mnogo strahu napravil nam je pa stekel pes, ki je 14 dni po novem letu par šolarjev ogrizel. Dne 15. marcija umrl je eden teh omilovanja vrednih otrok za neko hudo davico in za neznanimi krčoi, ki so ga blizo 30 ur lomili. Raztelesenje mrliča je pokazalo, da fant ni imel davice ali angine,

ampak da je za pesjo stekline moral končati svoje 13letno življenje. Ker učenjaki trdijo, da izmed 20 od steklih psov vgriznenih ljudi komaj eden steče, smemo upati, da drugim enako vgriznenim otrokom ne bo to nič škodilo. Vsekako pa je treba še bolj strogo preganjati stekle psove. — Naš novi župan Brežnik začel je, kakor smo pričakovali, občinsko cesto čez Langer popravljati. Le škoda, da doslej ni našel vsestranske podpore. Z združenimi močmi dalo se bo veliko, če ne vse storiti. Toraj le ne pešati! — Pred 17letni izgubila je neka tukajšnja posestnica gredoč na sejem 75 gold. Dala je svojo zgubo preklicevati pri raznih cerkvah, a vse zastonj. Letos dobila je pa ne le svoj denar, ampak še 50 gld. (4⁰/₀) obresti od te glavnice, ker tisti, ki je bil denar našel, pa zatajil, naročil je bil baje svojim dedičem na smrtni postelji, da morajo lastnici povrniti denar. Ker tega niso storili takoj, povrnili so njej sedaj tudi obresti, kakor so se med seboj pogodili. Naj bi si vendar ljudje dali dopovedati, da je vsekako lažje, bližnjega varovati škode, kakor je storjeno poravnati. Vsem bralcem želimo veselo alelujo!

Iz Bučkovec pri Malinedelji. Ker me g. „brambovec“, ki se je postavil mojim be sedam, oziroma dopisu, od dne 20. febr. t. l. v 11. št. „Slov. Gospod.“ kakor jež lisici v bran, poziva na objavo dobrot, ki jih je dosedanj naš župan g. Kocpèk po naši občini razlival, moram mu povedati le ob kratkem to-le. Ker on sploh dobrega, da bi mogli biti ponosni na lepi naš kraj, ne zna ali noče pisati, opustil bi tudi lahko reči, katere nikakor ne delajo ne županu, ne občinom časti. Nelepo je pa itak po mnenji g. „brambovca“ za celo našo občino, ako je res naš župan tak, kakor ga slika, ker je bil trikrat zapored voljen za župana. Ako ni nikomur ugajal, čemu ga pa potem volimo, in to še trikrat? Ne mara zato, da ima g. „brambovec“ priložnost kak članek napisati? Da je volitva ovržena, to rad potrjujem g. „brambovcu“, in je to sitnobo naredil volilcem, ki so nečesa vže težko čakali, g. župan, ker se je nepostavni volitvi postavil v bran! Moram pa še danes priznati, da se je dopisavcu pod neko drugo „krono“ godila britka krivica, ki še mu sedaj kosti otrrese, ako pomisli na preteklost. Hvaležen pa bodem g. „brambovcu“ in vsem sovolilcem, ako bodo dobro premislili, koga volijo, da ne hodemo imeli pozneje „intrig“, ter z veseljem pozdravil novoga župana, ako bode ne samo v besedi, ampak tudi v djanji „môž pravice“ ter nepristranski sodnik! Konečno naj omenim še, da se g. dopisnik „brambovec“ v osonbi dopisovalca vara, ali pa natolcuje, ker „Slovenus-u“ ni nobena reč iz Kuršinec, kakor tudi nobena druga gledé gg. duhovnikov znana, tudi je imel in ima malo časa in priložnosti z gg. duhovniki

občevati. Radi pičlega časa vsaj toliko kot v pojasnilo danes zadostuje! Slovenus.

Iz Slatine. (Šulvereinska šola.) Slatinski nemaniči beračijo med ljudstvom podpise za šolo nemškega protiverskega šulvereina. Da kak podpis vlovijo, pravijo: Le podpiši le, saj ne bo treba nič plačati za šolo. To je pa debela laž. Četirje učitelji, drva, popravila in drugi letni stroški tudi pri tisti šoli ne bodo zastonj. Plačal pa jih drugi nihče ne bo, kakor davkoplačilec iz svojega žepa. Kje je nadalje zagotovljeno, da bo šulverein dal zastonj šolo v porabo? Iz Rogatca slišimo, da mu morajo poleg letnih stroškov še lepo najemščino za šolo plačevati. Zatoraj kmetje, kateri mislite, da imate že dosti plačil, pokažite vsakemu, ki berači podpise za šulvereinsko šolo, pot, od koder je prišel; kateri ste pa nevedé podpisali, zberite se in prekličite svoje podpise. Naj imajo Slatinčani in njihovi lizuni tisto šolo in naj jo plačujejo sami, če imajo s čem. Da ni zaupati Slatničanom, lahko se ravno zopet pričate. Poglejte mimogredé nad prodajalnico znanega kričača. Tam od nekaj dni ne berete več: Matthäus Löschnigg, ampak Johann Löschnigg. Zakaj se je Matevž v Janeza spremenil? Zato, ker Matevž na svoje ime ne dobi niti šivanke več na zaupanje ter more le na Janezovo še dalje kupčevati. Tuji toraj slatinskim šulvereinerjem niti za počen groš biaga ne zaupajo več, vi domačini pa jim zaupajte svoje otroke.

Iz Slatine. (Dve nesreči.) Na pustno noč je zgorela v Temniku nad Slatino prej Martinčeva, zdaj Perkovičeva hiša. Nekdo je podžgal. K sreči je bil gospodar zavarovan, pa ofar, Gaberšekov Tonč, ni bil in ta je zgubil vse, kar je imel, do zadnje trohe. Zbudila sta se mož in žena še le, ko je od severne strani že skoro do postelje prigorelo. On je še letel na dilje po slanino, pa ravno, ko stopi po lestvi gori, vsiplje se streha na-nj in je zdaj bojda ves opečen. Siromak je vreden vsega usmiljenja. Druga nesreča: v Cerovci je nana gloma umrla Ana Ogrizek, po domače Krešeljja, vdova. Zvečer je šla zdrava spat in na Matijevo so jo našli ob petih v jutro mrtvo v postelji. Bog ji bodi milostljiv!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Drž. poslanci so se zadnji petek podali iz Dunaja, vsak na svoj dom in ostanejo čez veliko noč pri svojih rodbinah do srede, dne 16. aprila. — Grof Taaffe je postal kancelar Leopoldovega reda in je to eno najvišjih odlikovanj iz roke Nj. veličanstva. — Vsled češko-nemške sprave se pripravlja preuredba pri dež. šolskem svetu v Pragi pa tudi volilnega reda pri veleposestvu. — Naj bode vselej 1. den meseca maja „praznik de-